No. 1031 Zaterdag 26 September 1903. 20ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,-- pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 25 September.

Algemeene Curaçaosche Tentoonstelling.

Het was geenszins gebrek aan sympathie voor het reuzenplan der „Curacaosche Maatschappij," dat ons noopte geruimen tijd het zwijgen te bewaren over de aanstaande tentoonstelling. Plaatsgebrek alleen verhinderde ons eerder met onze beschouwingen te beginnen. De dood van Leo XIII z. g., de keuze en kroning van Pius X moesten oogenblikkelijk worden besproken en gaven aanleiding tot menig volgend artikel, dat nu kon en moest geschreven en onmogelijk uitgesteld worden. Toen drong de fameuze belastingwet nog eenige weken lang naar voren, zoodat wij eerst thans de tentoonstelling konden behandelen.

Moeten wij ons verdedigen, dat wij dit alles zoo stuk voor stuk opsommen? Wij hopen van niet, men kent ons streven, om steeds aan de zijde te staan der voorvechters van onzen kolonialen vooruitgang; alleen wenschten wij duidelijk aan te geven, dat niemand het recht heeft uit ons langdurig uitstellen een bewijs te smeden, alsof wij *tegen* de tentoonstelling waren.

Uit vroegere nummers van ons blad blijkt het, dat wij niet voor een *algemeene* tentoonstelling waren en liever een *speciale* hadden gezien, hetzij van landbouw en veeteelt, hetzij van kunst en nijverheid. In de veronderstelling dat het een *landbouw*tentoonstelling wezen zou, schreven wij in No. 998 van ons blad:

Maar dan moet deze eerste tentoonstelling ook practisch worden opgezet, en zooveel mogelijk gestreefd worden naar een geheel en afgerond overzicht van bepaalde onderdeelen van het landbouwbedrijf. Het is onmogelijk in eens alles te geven.

Omdat deze tentoonstelling gehouden zal worden door de „Cur. Maatschappij tot bevordering van landbouw, veeteelt, zoutwinning en visscherij," zal er keuze in overvloed wezen, maar daarom wordt zij ook juist des te moeilijker. Wij wagen het niet uit te maken, wat het eerst dient aangepakt; het bestuur der Maatschappij en de Commissie van voorbereiding weten wat het meest noodig is voor Curaçao, waarin het volk het eerst dient onderwezen. En dit eene punt moet zooveel mogelijk worden uitgewerkt, al het andere kan dienen tot verfraaiing en om een plan aan te geven voor een volgende tentoonstelling, maar zal slechts als ornamentatie moeten worden behandeld.

Het werk, dat de commissie op zich heeft genomen is niet gemakkelijk en zal veel hoofdbreken kosten, maar indien de tentoonstelling goed geregeld is en een volmaakt overzicht geeft van een bepaald onderdeel, zal er zeer groot nut door worden gesticht. Wij wenschen den heeren veel succès bij hun arbeid."

De heeren hebben gearbeid; herhaaldelijk kwamen zij te zamen en een half jaar later kwam het VOORLOOPIG REGLEMENT. Dit werd aanstonds zóó druk verspreid en door verschillende bladen bekend gemaakt, dat wij het verder niet behoeven mede te deelen.

Een ding bleek er uit zonneklaar: de tentoonstelling zou geen *speciale* worden, maar zoo *algemeen* mogelijk. Zij zal omvatten niet alleen landbouw, veeteelt, zoutwinning en visscherij, maar ook kunst en nijverheid, ja zelfs "op de tentoonstelling zal ook gelegenheid worden gegeven tot exposeeren van alle zoodanige zaken, die, ofschoon geene voortbrengselen onzer koloniale industrie, niettemin zouden kunnen medewerken tot de bereiking van het voorgestelde doel." (III R.)

Klaarblijkelijk is dit voorgestelde doel: de bevolking en den vreemdeling te laten zien, wat Curaçao vermag. Er is hier veel schoons, veel goeds, veel nuttigs, dat aan de eigen bevolking nog volkomen onbekend is en waarvan de vreemdeling zelfs geen flauw begrip heeft. Bekendheid met deze zaken zal krachtig medewerken tot bloei en vooruitgang onzer kolonie. Nu immers kan een ieder de ingezonden voorwerpen met elkander vergelijken, onderzoeken door welke middelen betere uitkomsten werden verkregen en voor de volgende tentoonstelling beproeven zijn fouten te verbeteren.

Een goed geordende tentoonstelling is een zeer leerzame cursus van aanschouwelijk onderwijs, mits de inzendingen volledig zijn. Er moet werkelijk een overzicht worden gegeven over het geheel en al zijn onderdeelen. Gemakkelijk is dit zeker niet te volvoeren bij zulk een uitgebreide tentoonstelling, maar toch kan er nog veel goeds tot stand komen als er maar samenwerking is.

Verschillende leden der Maatschappij zijn aangezocht de inzendingen der onderscheidene afdeelingen te bewerken, door ieder voor zich, elk in zijn eigen kring, vooral die afdeeling te behartigen en de bevolking tot deelname aan te sporen, en in commissie de regeling dier afdeeling te bespreken en te regelen.

Die keuze der leden dezer subcommissiën is geschied na verkregen inlichtingen, op gegronde aanwijzingen, in het stellig vertrouwen, doch, naar het schijnt, ook wel op goed geluk af, dat die heeren zich juist voor *die bepaalde* afdeeling of categorie van in te zenden voorwerpen interesseeren. Wanneer dus mocht blijken, dat sommige dier heeren niet die noodige kennis of ondervinding of sympathie gevoelen voor juist die afdeeling, waarvoor hij is uitgekozen, zouden wij dezen den raad willen geven, na wederkeerig goedvinden, liever zijn moeite en tijd besteden om een ander te helpen in een andere aandeeling, waarin hij meer lust en meer kans van slagen heeft, opdat eenige afdeelingen althans zoo volledig mogelijk worden. Beter van iets alles, dan van alles iets er van niets alles. Niet overal brokken en stukken, maar ook hier en daar een afgerond, afgewerkt geheel.

De Tentoonstelling is een mijlpaal, waaraan een ieder zien kan hoeveel hij reeds heeft afgelegd op den weg van vooruitgang en ontwikkeling; een gradenmeter, die aangeeft hoe hoog onze beschaving staat.

Doen wij derhalve, wat wij kunnen, opdat er een juist beeld word geleverd van onze kolonie. Niemand mag achterblijven. Zoo spoedig mogelijk geve een ieder op, wat hij inzenden zal, opdat er hierna een berekening gemaakt kunne worden, wat er nog te doen staat.

Een zaak vooral willen wij nadrukkelijk onder de oogen der leden der afdeelingen brengen, n. l. deze, te trachten de a. s. Tentoonstelling populair te maken onder de bevolking. Het geldt hier iets geheel nieuws voor Curaçao, bij de meesten onbekend, waarvan ve-

Feuilleton.

LOSSE GREPEN
— UIT —
CURAÇAO'S VERLEDEN.

II.

Invloeden op den regenval in onze Kolonie.

De onderstaande beschouwing, die getuigenis geeft van een goede opmerkingsgave, vond ik in het werk: Reizen in West-Indië, 3 deelen. *De schrijver* GERARDUS BALTHAZAR BOSCH *trok in 1815 als vrijwillig jager met het korps Utrechtsche studenten, uit liefde voor vaderland en vorst mede tegen den Franschen overweldiger Napoleon op. In het begin van 1816 kwam hij op ons eiland in hoedanigheid van Predikant bij de Hervormde (Protestantsche) Gemeente, en bleef ook ná de vereeniging van deze met de Luthersche Gemeente in 1825, die vooral daar zijn ijverige bemoeiingen tot stand kwam, tot 1836 in dezelfde functie. In dien tusschentijd maakte hij nog verscheidene reizen naar de naburige eilanden en de kust van Zuid-Amerika. Het eerste deel van zijn* Reizen in West-Indië, *waarin het volgende op bladz. 144 voorkomt, gaf hij in het jaar 1829 in het licht.*

Dit uittreksel dient tevens als een inleiding *voor een later volgend artikel:* Slechte regenjaren op Curaçao in vroeger jaren. *Slechts in dezen geest opgevat, heeft deze beschouwing recht op een plaats onder de reeks:* Losse grepen uit Curaçao's verleden.

A. E.

Gebrek aan regen doet dit eiland (Curaçao) dat op dezelfde graden lengte en breedte de schoonste landen der aarde in deszelfs nabuurschap heeft, alle waarde voor den landbouw verliezen, en veroorzaakt op hetzelve, als dit ongeluk eenige jaren achter elkander plaats heeft, de grootste ellende: als dan verkrijgt de gansche oppervlakte van het land eene barre en vale kleur gelijk in *Nederland* de heidegronden; de boomen sterven voor een groot gedeelte uit, en die de algemeene verwoesting ontkomen, staan treurig en bladerloos als des winters in het noorden;......

De luchtsgesteldheid blijft echter, ook wanneer het gedurende een geheel jaar niet geregend heeft, waarvan eenige voorbeelden zijn, gezond en vochtig. Men dwaalde, toen men zeide of schreef, dat de lucht van *Curaçao*, — en dus ook van sommige andere plaatsen, die even zoo gelegen zijn, — droog is. Zulks kan niet waar zijn op een eiland tusschen de keerkringen, te midden der zee, waar eene warmte van 80 en zelfs 90 gr. Far. eene groote hoeveelheid water doet uitdampen, en in de lucht opgelost houdt, zonder dat deze hare helderheid en doorschijnendheid verliest, derhalve kan de lucht, die over het kleine en laag gelegene *Curaçao* heen stroomt niet anders dan in zich zelve verzadigd en vochtig wezen, even min als van een schip, hetwelk over de oppervlakte der zee zeilt. VON HUMBOLT vond op sommige plaatsen van het vaste land *Zuid-Amerika*, waar het in vele maanden niet geregend had, de Hijgrometer nog eenige graden meer vochtigheid aanwijzende dan in *Europa*, waaraan hij het toeschreef, dat de boomen in zulk een' langen droogen tijd in het leven bleven. Ook zullen de beminnaars van de Muzijk, die violen, guitarren en andere besnaarde instrumenten behandelen, aan deze hijgrometers, in den droogen tijd, op *Curaçao* de waarheid daarvan maar al te zeer ondervinden.

Gij zult zeker naar de oorzaak van dit gebrek aan regen vragen, en nieuwsgierig zijn te weten, of het sedert de bezitneming der Europeanen aldus geweest is?

De oude lieden op *Curaçao*, die gelooven dat het in hunne jeugd veel meer geregend heeft, en die weder van hunne ouders, gelijk deze ook van een vroeger geslacht, hetzelfde gehoord hebben, — zonder te begrijpen, dat men de dingen in de jeugd anders beschouwt dan in den ouderdom, en dat die verandering niet in de natuur maar in ons zelven te zoeken is, — schrijven dit gebrek aan regen, hetwelk men van den laatsten tijd het beste gevoelt, behalve aan de zonde en de ongeregtigheden der menschen, ook toe aan het wegkappen der boomen.

Om van den menschelijken hoogmoed te zwijgen, — die in de klagt doorstraalt, welke vele oude menschen dikwijls aanheffen, om zich boven hunne jeugdige natuurgenooten te verhoovaardigen, en te toonen, dat zij tot een beter geslacht behooren dan hetgene tegenwoordig bloeit, — zoo zal de tweede reden, het wegkappen der boomen namelijk, in de ooren van menig een beter klinken, vooral van hen, die eenige kennis der natuurkunde bezitten, en den invloed der boomen op den regen weten. Doch bij eenig onderzoek zal men ook bevinden, dat deze reden, welke op zich zelve waar is, op *Curaçao*, wegens deszelfs natuurlijk ligging, niets afdoet.

Toen de Nederlanders van dit eiland bezit namen, was hetzelve met

len zich zelfs niet goed een idee kunnen vormen en dus uiteraard weinig sympathie gevoelen, en uit zich zelven er niet op bedacht zullen zijn, eenig voorwerd in te zenden.

Daarop moet gewerkt worden. Zonder twijfel zal hierbij een machtig hulpmiddel zijn, de beslissing van de Landbouw-Maatschappij (in de vergadering van Donderdagavond genomen) om aan bekwame onvermogende handwerkslieden, enz., enz. voorschotten te verleenen, ter bekostiging van noodzakelijke uitgaven voor de vervaardiging van voorwerpen voor deze Tentoonstelling.

Mocht er onverhoopt weinig toezegging worden gedaan, dat de Maatschappij dan een middel berame om spoedig zekerheid te hebben, omtrent hetgeen er ingezonden zal worden. Eerst dan begint de eigenlijke arbeid van voorbereiden en ordenen van de tentoonstelling zelve. En hiervan hangt het slagen der tentoonstelling af.

De Vergadering van de Maatschappij van Landbouw, enz.

Donderdagavond had deze aangekondigde bijeenkomst, eerst een half uur later dan bepaald was, plaats. Treurig en ongeloovig werden wij gestemd, toen wij terugdachten aan het gezegde op een der Van Kol-vergaderingen, dat de *public spirit* langzamerhand op Curaçao begint te ontwaken. Met het oog op de a. s. Tentoonstelling had men wat meer belangstelling mogen verwachten. Zelfs nieuwsgierigheid scheen geen prikkel te zijn voor de leden om deze vergadering bij te wonen. Het aantal der aanwezige leden was zeer gering. Men rekent er te veel op, dat men even goed door ons verslag op de hoogte van het verhandelde kan komen, terwijl men vergeet, dat een trouwe opkomst ter vergadering een bewijs van waardeering is voor de vele moeiten, die het Bestuur zich getroost, een aanmoediging voor deze Heeren, een noodzakelijke en zekere steun voor het in stand houden dezer zoo nuttige maatschappij, een gemakkelijke en en practische gelegenheid, om tal van nuttige, leerzame wenken en opmerkingen ten eigen bate te hooren, of tot onderrichting van anderen te geven.

Het Praesidium werd waargenomen door den Heer HAMELBERG. De WelEd. Gestr. Heer Gouverneur met zijn adjudant behoorden ook onder de aanwezigen. Zijne Exc. toonde door zijn tegenwoordigheid, dat zijn belangstelling voor de Maatschappij nog onverminderd is. Eerst had de voorlezing plaats der notulen. Zoowel deze notulen, als het hierna volgend verslag der verrichte werkzaamheden verdienen een bijzonder woord van lof. Zij bewijzen duidelijk, dat de keuze van den Heer G. B. DUSSEL als secretaris een zeer goede is geweest.

Na deze voorlezing nam de Heer Hamelberg het woord, deelde den leden mede, dat hij, door zijn benoeming tot Nederland's zaakgelastigde te Caracas, in de onmogelijkheid om de werkzaamheden der Maatschappij te leiden, gemeend had in het belang der „Maatschappij" zijn ontslag als Voorzitter te moeten indienen, doch op uitdrukkelijk verzoek van het bestuur, dat dit ontslag *niet* in het belang der „Maatschappij" achtte, had *ingetrokken*.

Uit het verslag der werkzaamheden sedert de laatste algemeene vergadering vernamen wij:

1°. In zake de *boormachine* heeft de daartoe speciaal benoemde commissie geen enkel bericht of verslag ingezonden.

De veronderstelling scheen niet zonder grond, dat er wellicht weinig bemoedigende antwoorden bij de commissie waren ingekomen, of, gelijk later door Z. Exc. den Gouverneur werd opgemerkt, dat de post op de Koloniale Begrooting daarvoor uitgetrokken, hierop van eenigen invloed geweest is.

2°. Van den Nederlandschen Consul te Porto-Rico werd bericht ontvangen, dat aldaar zich een masterhatmaker beschikbaar stelde om hier onderricht te geven in de strohoedenfabricatie. De conditiën door dezen heer gesteld, (n. l. bij een contract van minstens 6 maanden, een som van 400 dollar, dus 1000 gld., voor zijn deskundige lessen, benevens vergoeding van alle reis- en verblijfkosten, en bij eventueel langer verblijf 125gld. per maand plus de verblijfkosten), waren van dien aard, dat het bestuur deze onmogelijk kon aannemen.

3°. betrof de Regeling der Tentoonstelling. Over de benoeming der speciale commissie, het voorloopig reglement, de reeds ontvangen subsidiën en giften, enz., enz. hebben wij geregeld onze lezers reeds vroeger ingelicht. Zooveel is zeker, dat de *financieele* kwestie van de Tentoonstelling geen hinderpaal zal zijn voor haar welslagen.

Over het verzoek aan een 45tal Heeren gericht, om meer speciaal op zich te nemen, bepaalde categoriën van in te zenden voorwerpen te behartigen, verwijzen wij nog naar ons hoofdartikel in dit nummer onzer courant.

4°. De vervaardiging der medaljes voor de Tentoonstelling zal later worden opgedragen aan 's Rijks munt te Utrecht. De onkosten daarvan bedragen naar schatting ± 1100 gld. Een stel medaljes zal ter kennismaking reeds op de Tentoonstelling aanwezig zijn. De bekroonden blijven volkomen vrij òf de medaljes òf de overeenkomstige gelds waarde te kiezen.

5°. Aan het Bestuur der Kolonie werd vrijstelling gevraagd van inen uitvoerrechten voor de in te zenden voorwerpen, die onverkocht blijven. De Gouverneur heeft zich hiertoe volkomen bereid verklaard. Hedenavond zal dit voorstel in den Koloniaien Raad behandeld worden.

Omtrent de agenda van dezen avond, nog het volgende: De Rekening en verantwoording van het vorige jaar werd definitief goedgekeurd en blijft nog 8 dagen ter inzage der leden op de leeszaal. De begrooting over 1903—04 werd conform aan die van het vorig jaar vastgesteld.

Algemeene goedkeuring onder de leden vond het voorstel om voorschotten te geven aan minvermogende personen als tegemoetkoming voor de onkosten te maken voor de vervaardiging van de in te zenden voorwerpen.

Het Concept-reglement voor de leeszaal opgesteld door de Heeren Quast en Statius Muller werd goedgekeurd na toevoeging van een artikel, om het bestuur te machtigen, in geval van plaatsgebrek in de leeszaal, van tijd tot tijd opruiming en verkoop te houden van oude couranten en tijdschriften.

Een verrassend nieuws bracht de Gouverneur nog door de mededeeling, dat de landbouwkundige voor Curaçao, de Heer Rijkers niet alleen benoemd, maar reeds onder weg is naar onze kolonie. Een practische wenk knoopte ZHEG. daaraan vast over de verhouding der landbouwmaatschappijen in Holland met de landbouwkundigen. Gewoonlijk worden in het moederland deze landbouwleeraars door het bestuur dier maatschappijen als adviseerend lid geassumeerd. Dit heeft zijn goede zijde voor het bestuur, om op gemakkelijke wijze voeling met dezen leeraar te krijgen, biedt de gelegenheid om degelijke inlichtingen en adviezen te verkrijgen en voorkomt voor den Secretaris veel onnoodige correspondentie. Immer en overal had ZExc. van een dergelijke samenwerking de uitstekendste resultaten gezien. Een voorstel in dien geest werd door het bestuur en de aanwezige leden bij acclamatie aangenomen.

Blijkens ingekomen bericht van den agent van de *Hamburg-lijn* bleek, dat de datum van het bezoek aan ons eiland van het pleizierjacht *Prinzessin Louise* waarschijnlijk den 21 Febr. van het volgende jaar zal plaats hebben.

In verband hiermede vroeg en verkreeg het bestuur machtiging, om de opening der Tentoonstelling op den 20 of 21 Febr. te doen plaats hebben.

Tevens verzocht het Bestuur den Heer Ed. Henriquez, agent van deze lijn, pogingen aan te wenden om het verblijf van deze boot op Curaçao tot twee dagen te verlengen. Gelijktijdig beloofde deze nog zijn steun tot verkrijging van vrijstelling of verlaging van de vrachtprijzen voor de inzendingen der Tentoonstelling, zooals ook door den Heer Hellmund, agent van den *K. W. I. M.* en door den Heer Heldewier Vignon, agent van de brikken *G. B. Lockhart* en *Ouraçao* was toegezegd.

Twee nieuwe soorten veevoeder.

Wij meenen onzen lezers, die het landbouwbedrijf uitoefenen, geen ondienst te bewijzen, door hunne aandacht te vestigen op twee nieuwe soorten veevoeder door de firma E. Molinari & C°. van Manertio (Brescia) eenigen tijd geleden op de tentoonstelling te Piacenza gebracht, n. l. de Tutolina en de Tumelina, die getrokken worden uit maïs, dat een bijzondere behandeling heeft ondergaan en uit melasse, dat tot nu toe ongebruikt werd gelaten. Machinaal wordt uit de maïs een korst gevormd. Waaraan keukenzout en kalkphosphaten worden toegevoegd.

De Tutolina is geen voedingsmiddel op zich zelf, maar wordt naast ander voeder, dat te veel stikstof bevat, gebruikt en is bijzonder geschikt voor de mesting van varkens en kalveren. De bestanddeelen van de Tutolina zijn:

proteïne........................	[illegible]
vet...........................	1,24%
extractiefstoffen.........	48,41%
cellulose.....................	33,70%
kalkphosphaten.........	0,67%
sodachlorum..............	0,15% en
waterdeelen...............	9,63%
(van de nog ontbreken-	2,95%

de wordt niets gezegd.)

De prijs is 7 Lire per 100 K. G.

De Tumelina bestaat uit de binnenste sponsachtige gedeelten van de Tutolo, die dezelfde bewerking hebben ondergaan als de Tutolina. Door deze bewerking verkrijgt de Tumelina

---

kreupelhout bewassen, als met de Massenilla of Mancanilla, bekend door dezelver geurige doch vergiftige vrucht en vernielend vocht, dat bij den regen van de bladeren druipt; het stokvisch of brazilie-hout, dat wegens de verf, welke er van gemaakt wordt, het voordeeligst product dezes lands was; de Watapanan; de Caraware en anderen, en echter was er toen zulk eene droogte geweest, dat het grootste gedeelte van het vee der Spanjaarden en Indianen was uitgestorven. Thans nog (1.) zijn de nabijgelegene eilanden *Bonaire* en *Aruba* met dit kreupelhout begroeid, en het regent daar vooral niet meer dan op *Curaçao*. Ook zijn alle hooge en breed getakte- en gebladerde boomen eerst later van elders hier overgebragt, en staan in sommige der laag gelegene valeijen, inzonderheid in den omtrek van het binnenwater, waarin de haven uitkomt, in getallen van eenige duizenden bij elkander, zonder dat daar meer regen valt dan op de naburige dorre *Savanen* waar men weinig meer dan de Cactus en eenige struikgewassen vindt.

A. VON HUMBOLT zegt, dat de regen, welke jaarlijks in *Europa* valt, op 18 duimen kan gerekend worden, doch in *Noord-Amerika* ter breedte van 40 graden op 40 duimen, en tusschen de keerkringen over het algemeen op 70 duimen, hoewel er sommige plaatsen zijn, waar het op veel hooger kan geschat worden.

Op *Curaçao* nu heeft men bevonden, dat er in de aller slechtste jaren 7 duimen waters gevallen is, en in goede jaren, — een enkel buitengewoon gunstig jaar niet mede geteld — tusschen de 20 en 30 duimen Amsterdamsche maat. (2)

Wanneer men zich de gesteldheid van dit eiland voor den geest brengt, zal men dit alles ook zeer gemakkelijk kunnen begrijpen: *Curaçao* is een eiland 11 of 12 uren lang, en 2 tot 3 uren breed, op 12 mijlen afstands van het uitgestrekte en hooge vaste land van *Zuid-Amerika* gelegen; het bestaat uit laag land, meestal heuvelen van 1, 2 en 300 voeten hoog, welke slechts door twee min of meer aanzienlijke bergen worden afgewisseld, namelijk, door den Tafelberg, welke aan de oostzijde des lands ligt, en 950 voeten hoog is, en door den Christoffel-berg aan de westpunt, welke de gedaante van eene piek of naald heeft, en, volgens de laatste meting eene hoogte van 1200 voeten bereikt, (3) zoodat het gansche land, — behalve de laatstgenoemde berg, waartegen men wel eens kleine en lage wolken ziet aankomen, die echter aan beide kanten langs denzelven heen gaan, — verre beneden het luchtgewest ligt, waarin de wolken drijven. (4) De oostelijke of passaat-wind nu waait, enkele dagen uitgezonderd, bestendig over het land, en voert de regenwolken, die door niets gestuit worden, naar de hooge bergen van *Columbia*, (5) met eene kracht, waaraan de boomen geen' hinder kunnen doen.

In dit lot deelt ook de gansche Noordwestelijke zeekust van *Columbia*, van *Cumana* tot *Carthagena*, en is daardoor dikwijls aan sterke droogte blootgesteld, met uitzondering van sommige plaatsen, waar de *Andes* zich tot aan de zee uitstrekken.

Volgens dezen regel zou het op *Curaçao* en naburige eilanden nooit regenen, en evenwel gebeurt het in sommige jaren, dat er meer water uit den hemel valt dan men wenscht, zoo zelfs, dat men het veld niet naar behooren bearbeiden kan, en er heerschende ziekten door ontstaan. In het algemeen — een enkel jaar uitgezonderd, — regent het zooveel, dat men in een noordelijk land er een' goeden oogst door verkrijgen zou, maar menigmaal niet genoeg, om zulks in een heet gewest te erlangen. In zulke gevallen hebben de wolken, — door tegen het hooge gebergte te stuiten, daar op elkander te pakken en zich in elkander te ontladen, — derzelver gewoon gewest verlaten, en zijn lager afgezakt; de landwinden drijven dezelve nu naar de zee terug, waarin zij zich uitstorten, en dus tevens de eilanden, welke in de nabuurschap gelegen zijn, van water voorzien.

Deze werking, welke een bijdrage tot de theorie des regens is, kan men op *Curaçao*, wegens deszelfs ligging nabij het hooge vaste land, met eigen oogen zien, en levert een natuurtooneel op, dat bijzonder in zijne soort is. Reeds in de maand Julij, waarin de regentijd op de vaste kust begint, stapelen zich ten zuiden aan den gezigteinder, waar langs zich de bergen van *Columbia* uitstrekken, groote massa's wolken op elkander, welke allerlei gedaanten vormen, en dikwijls veel overeenkomst hebben met de afteekeningen der ijsbergen nabij de *Noordpool*. De wolken worden door de zon beschenen, en verkrijgen afwisselende en prachtige kleuren door de

---

(1) Dit is natuurlijk bedoeld vóór het jaar 1829. (*Noot A. E.*)

(2) De duim (oude Amsterdamsche maat) is iets minder dan de Engelsche duim. Deze laatste is 2,54 c. m. De Amsterdamsche 2,36 c. M. (*Noot A. E.*)

(3) Volgens de opmetingen gedaan in 1885 door Prof. C. Martin, West-Indische Skizzen, bedraagt de hoogte van den Tafelberg San Hieronimo 218 M., van den St. Christoffelberg 376 M. van den *kleinen Berg* 78 M., van de 3 *gebroeders* 129 M.; de *Hooiberg* op Aruba is 175 M., de *Jamanota* aldaar 183 M. de *Brandaris* op Bonaire 254 M. [*Noot A. E.*)

[4]. De hoogte van dit luchtgewest, waarin de wolken drijven, geeft de schrijver elders op als 2000 à 3000 voet. (*Noot A. E.*)

(5) Men vergete niet, dat op den tijd, waarvan de schrijver hier spreekt, de *tegenwoordige* 3 republieken Venezuela, Colombia en Ecuador nog onder één bestuur en onder den gemeenschappelijken naam van Colombia vereenigd waren. Eerst in 1831, kort na den dood van Simon Bolvar, spatte deze republiek uiteen en ontstonden er drie staten. (*Noot A. E.*)

de eigenschap om ±40% van de melasse van beetwortel tot zich te nemen, waarna dan kalkphosphaten en voldoende lijnkoeken, om het proteïne gehalte te verhoogen, werden toegevoegd.

Door haar hoog suikergehalte wordt zij zeer aanbevolen als gedeeltelijk voedingsmiddel voor koeien, ossen en paarden en wordt voor de paarden gelijk gesteld met haver.

De prijs is 10 Lire per 100 K. G.

Nu de Italiaansche booten onze haven weder geregeld aandoen, zou het misschien aanbeveling verdienen in den drogen tijd een proef met deze nieuwe voedingsmiddelen te nemen en nu reeds informaties daarnaar in te winnen, waartoe de Landbouw Maatschappij op verzoek zeker niet ongenegen zal bevonden worden.

Een ander in de *Scientific American* van 22 Aug. ll. Vol. 89, N°. 8 aanbevolen veevoeder, is de „Alfalfa" of klavergras, ook wel Spaansche klaver genaamd. Volgens een daarin voorkomende beschrijving van de Alfalfa, moet deze grassoort zeer in den smaak vallen van paarden, muilen, runderen en schapen, die door het gebruik daarvan zeer vet worden. Ook met dit voeder, dat evenals amerikaansch hooi in balen wordt uitgevoerd, zou men hier eveneens in den drogen tijd een proef kunnen nemen.

Nog beter dunkt ons wanneer onze Landbouw Maatschappij of de commissie der tentoonstelling deze firmas uitnoodigde, een proeve van deze beide soorten veevoeder op onze a. s. tentoonstelling in te zenden.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kolonlale Raad.

Heden avond ten half 8 uur is er vergadering van den Kolonialen Raad. Alsdan zal behandeld worden het ontwerp-verordening omtrent de vaderlijke macht en voogdij, waarover wij reeds vroeger hebben gesproken. Wanneer het niet te laat wordt, komen waarschijnlijk nog eenige kleinere voorstellen ter tafel:

1°. Ontwerp-verordening, om ook op Aruba hulpambtenaren van den Burgerlijken Stand aan te stellen, gelijk reeds op Curaçao en Bonaire het geval is. Daar de bevolking van Aruba grooter is, dan die van Bonaire is dit voorstel alleszins redelijk.

2°. Ontwerp–verordening om voor die voorwerpen, die op de a. s. Tentoonstelling door de eilanden en van elders zullen worden ingezonden, vrijstelling te verkrijgen van alle in–en uitgaande rechten. Ingeval echter deze voorwerpen op de tentoonstelling verkocht of binnen een maand na de sluiting der tentoonstelling niet zouden teruggezonden zijn, zullen zij aan de gewone bepalingen op den in- en uitvoer onderworpen worden.

Wij juichen dit voorstel van harte toe, omdat het veel kan bijdragen om menigeen tot deelneming aan de tentoonstelling te bewegen. Zonder dit voorstel zouden velen gemakkelijk door de hoogloopende onkosten worden afgeschrikt, om hun goederen in te zenden.

3°. Ontwerp-verordening om de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke macht in dien geest te wijzigen, dat opnieuw een advocaat-generaal bij het Hof van Justitie wordt aangesteld.

In aanmerking genomen het misnoegen vroeger verwekt door de opheffing van dezen post, en het algemeen verlangen tot herstel ervan, zal dit voorstel wel weinig tegenkanting ondervinden.

Dit ontwerp is tevens reeds een onderdeel en begin van uitvoering van de laatste Koloniale begrooting waarbij een post is uitgetrokken voor 4 nieuwe hoofdcommiesen.

Een dier hoofdcommiessen, die bij de rechterlijke macht, vervalt door dit voorstel en daarvoor treedt in de plaats de advocaat–generaal.

Deze advocaat–generaal zal dan weer gelijk vroeger belast worden met strafzaken, de procureur-generaal met civiele aangelegenheden.

4°. Ten laatste komt de inkomsten-belasting ter sprake, doch om terstond naar de afdeelingen verwezen te worden.

De Feestcommlssle.

De Heeren M. E. Pliester, J. F. Quast en I. van Lier hebben Woensdag hun voorgenomen bezoek aan de buitenscholen van Santa Maria en Santa Rosa volbracht. Er heerschte een echt vroolijke stemming. De feestgaven werd met van blijdschap stralend gelaat in ontvangst genomen. De Heeren waren weder vol lof over het gastvrije, gulhartig onthaal, waarmede zij door de Zeer Eerw. Pastoors H. J. Okhuijzen en M. G. Dahlhaus ontvangen zijn, en de beide Pastoors ten hoogste erkentelijk voor de verrassing en het genoegen, den kinderen van hun scholen geschonken.

Zoutwinning op St. Martin.

Naar wij vernemen staat de financieele toestand der Hollandsche Maatschappij van zoutwinning op Saint-Martin zoo ongunstig mogelijk. Bij de laatste vergadering der aandeelhouders in Holland bleek, dat het tekort der Maatschappij f 45.000 bedraagt, juist evenveel als er aan het Gouvernement aan uitvoerrechten betaald is. Het bestuur is gemachtigd zoo mogelijk de aandeelen te verkoopen. En voor St. Martin en voor onze koloniale kas zou het te betreuren zijn, wanneer de Maatschappij werkelijk tot dezen maatregel zou moeten overgaan.

Nieuwe kooplustigen zullen zich ongetwijfeld wel niet aanbieden. De werkzaamheden op Saint Martin zullen dus gestopt worden, een voornaam middel van bestaan voor zeer velen, aan de zoutpannen werkzaam, ophouden, tal van schepen niet meer het eiland bezoeken, onze koloniale kas een aanzienlijk verlies lijden. Zou een beetje tegemoetkoming van ons koloniaal bestuur nog niet bij tijds dit dreigende gevaar kunnen afweren?

Posterij.

Groote ontevredenheid is er den vorigen Zondag verwekt over de bijna willekeurige wijze, waarop er met het sluitingsuur der mail, voor New-York bestemd, is omgesprongen.

Zaterdag werd er bij bulletin bekend gemaakt, dat de mail, met het SS. *Philadelphia* te verzenden, Maandag om 11 uur voor brieven en ten 8 uur voor aangeteekende stukken en postwissels zou gesloten worden. Zondagmorgen, zoo werd ons verzekerd, werden tal van brieven en aangeteekende stukken ten postkantore geweigerd, terwijl het toch bekend was geworden, dat de *Philadelphia* niet Maandag, doch reeds Zondag zou vertrekken. Om de verontwaardiging nog grooter te maken, verliet dit stoomschip bij slot van rekening toch eerst Maandagmiddag onze haven.

Ook wij zijn van meening, dat hier op meer dan eigendunkelijke wijze is te werk gegaan. Het sluitingsuur der post en het vertrek eener mailboot moet niet willekeurig veranderd worden, maar onherroepelijk vaststaan of minstens eene eventueele verandering lang te voren gepubliceerd worden, zoodat ieder belanghebbende het weten en er op rekenen kan.

Evenwel na ingenomen informaties is het ons gebleken, dat de Postdirectie in dezen geen schuld heeft en zeer correct gehandeld heeft.

Tot Zaterdagavond stond het nog ten stelligste vast, dat de *Philadelphia* eerst Maandag vertrekken zou. Vandaar het dien dag gepubliceerd bulletin.

Om diezelfde reden was er dus dien Zondag, gelijk reeds lang gebruikelijk is, ten Postkantore geen dienst en waren er geen méér beambten aanwezig, dan alleen voor den *binnen*landschen dienst gevorderd werden. Dus kon er dien dag ook geen sprake zijn van een supplementlichting, en konden dus aangeteekende stukken geweigerd worden.

Eerst ten 10 uur kreeg de Postdirecteur bericht van een telegram, ontvangen bij de agentschap van de *Red D.* dat de boot nog dienzelfden dag waarschijnlijk vertrekken zou. Toen de in allerhaast uit hun Zondagsrust opgeschrikte geemployeerden der postwaren komen opdagen, werd terstond nog van half 11 tot 12 uur een supplementaire lichting opengesteld. Reeds nadat de postzakken aan boord waren, kwam des avonds tegenbericht, dat de boot niet vóór Maandag behoefde te vertrekken. Daarom is er Maandagmorgen nog tot 11 uur een supplementlichting voor nágekomen brieven geweest en zijn deze nog met de *Philadelphia* verzonden. Zoowel Zondag als Maandag is nog zooveel mogelijk publiciteit gegeven aan deze bijzondere lichting.

Wij zouden echter, naar aanleiding van deze reeds meermalen voorgekomen ongeregeldheid en vervroeging de vraag willen stellen of de Maatschappij der *Red D*, wier booten volgens contract ook MAILbooten zijn, het recht heeft, ten nadeele van den handel en correspondentie zich aan dergelijke willekeur plichtig te maken.

—Waarschijnlijk is het aan menigeen onzer lezers onbekend, en toch voor velen niet zonder nut te weten, dat het ook een vaste regel onzer Postdirectie is, met de booten der *K. W. I. M.* de brieven voor Europa via New-York mee te geven, mits evenwel de Hollandsche boot, volgens het itinerarium, *minstens één dag* vroeger dan de eerstvolgende boot der *Red D* in New-York aankomt.

Wegens een langer oponthoud in de havens van Haïti arriveeren de booten der *K. W. I. M.* dikwijls later in New-York dan de dagwijzer aangeeft.

—Sommige personen op ons eiland verzenden bijwijlen hun correspondentie met de K. W. I. M. via Jacmel en verder per *Royal Mail* naar Europa. Wij raden dezen aan, voortaan *via New-York* hun brieven te verzenden, omdat, gelijk ons verzekerd is, de booten der *Royal Mail* sinds eenigen tijd Jacmel niet meer aan doen.

—Wij hebben dikwijls hooren beweren, dat in het geval het sluitingsuur der mail ten postkantore *hetzelfde* is als het uur der buslichtingen in de verschillende wijken der stad, de brieven in deze bussen geworpen, niet meer met die mail verzonden worden. Wij kunnen deze bewering als volkomen zonder grond ten stelligste tegenspreken.

* *
*

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

S. Ph. J. A. Bakker a|b SS. Prins Willem III c|o Hellmund & Co., Pitirnela Balentin, Enrique Corser, Martili Confesor (aang.), Marija Delvalle, Mersali Fray, Felecita Jacoba, Marietta Moren, Angel C. Noel, Wed. A. W. Zeppenfeldt—Raven.

Havennleuws.

Waar wij reeds zoo dikwijls in het belang van den handel en de zoutuitvoer op aangedrongen hebben, is eindelijk gelukkig aan voldaan. De laatste maal, dat de brik *G. B. Lockhart* onze haven verliet met bestemming naar New-York en tevens een lading zout aan een der baaien van het beneden-district ging innemen, heeft zij vergunning gekregen om *niet meer opnieuw* in onze haven binnen te komen, zonder haar recht en privilegie van paketvaartuig te verliezen.

De vorige dwangwet is nu voortaan ingetrokken. Aan den geest en de bedoeling der wet zal in het vervolg toch ruimschoots voldoening worden gegeven, doordat bij de komst dier brikken vóór de haven op hun reis naar New-York, de mail, enz. door een afzonderlijke boot aan boord zal gebracht worden.

* *
*

Donderdagmorgen is H. M. pantserschip *de Ruijter*, komende van *Cartagena*, in onze haven teruggekeerd. Zeer spoedig vertrekt de boot weer tot een bezoek aan het eiland *Margarita.*

Offlcieele berlchten.

Bij Gouvernements-beschikkin, dd. 23 September 19h3, No. 759, is aan den Heer J. H. J. Hamelberg, Postdirecteur alhier, tot het waarnemen van de betrekking van Ne-

vele lagen van wolken op elkander, door de verschillende rigtingen en de meerdere of mindere beladenheid van dezelve. Bij het ondergaan der zon, wordt dit tooneel belangrijker: bliksemstralen flikkeren in de toppen dezer bergen van wolken, verlichten den ganschen gezigteinder en doen dikwijls de ligging der wolken en derzelver ineensmelting duidelijk onderkennen. Dit duurt doorgaans tot middernacht, wanneer het lichten begint te verflauwen, en zich nu en dan slechts nog in de verte doet zien. Met den morgenstond zijn die banken verdwenen, doch beginnen zich tegen den middag weder langzaam te zetten, om met den avond hetzelfde tooneel te vertoonen als op den vorigen dag.

Als deze werking bijna dagelijks een paar maanden heeft plaats gehad, dringen zich de wolken gedurig verder over de zee, doch de hevige oostpassaat schijnt derzelver verderen voortgang te beletten; eindelijk wordt het stiller, of ook zuidelijke en zuidwestelijke winden doen zich gevoelen; nu komt de zware, van wolken zwangere lucht vrijer opzetten; in de verte hoort men den donder, die allengs nadert, en menigmaal ziet men de wolken door den bliksem derzelver electriciteit verliezen, in elkander smelten, en op weinige mijlen afstands zich in de zee uitstorten. Alsdan is de toestand der inwoners van *Curaçao* gelijk aan dien van *Tantalus,* wien het water aan de lippen kwam en echter van dorst versmachtte, want sedert meer dan twee maanden heeft men de werking van den regen in de verte op de vaste kust aanschouwd, daarna het in de nabijheid in de zee zien regenen, zelfs de water-lucht ingeademd, en men verkeert als nog in eene droogte, die doorgaans reeds 5 of 6 maanden geduurd heeft. Ten laatste echter strekt zich de regen-lucht, die van de kust teruggedrongen wordt, ook over het eiland uit, en somtijds vereenigen zich daarmede de wolken, die van het oosten komen aandrijven, en alsdan regent het op eene wijze, waarvan iemand, die nooit in de keerkringslanden geweest is, zich geen denkbeeld kan vormen: met stroomen stort zich het water uit den hemel: de vlakten zijn spoedig in eene zee herschapen; van de bergen vloeit het water in de engten, hier rooijen genaamd, doorbreekt de sterkste dammen, en voert, onder een groot geraas, steenen, boomen en alles, wat zich in deszelfs vaart opdoet, met zich mede.

Doch ook met den gewonen oostelijken wind, krijgt men dikwijls op *Curaçao* zware regens; als dan heeft dezelve werking, die ik zoo even beschreven heb, op de bovenkust, zuidoostelijk van dit eiland, plaats gehad, en de regen, die zich ver in de zee uitstrekte, wordt door den gewonen passaat westelijk gevoerd, en overstroomt dus dit eiland; van daar dat men weinig tijds vóór het vallen van den regen, uit deze rigting, in het oosten het lichten opmerkt, dat anders zelden gebeurt, en zulks met grond voor een gunstig voorteeken houdt.

Eindelijk zijn wij gewoon met een' noordelijken wind,— die hier even zoo zelden waait als de zuidelijke, — zoo gene zware regens, althans aanhoudende buijen te krijgen: dit zijn de laag over de zee drijvende wolken, welke van *Porto Rico* en *St. Domingo* komen, en naar de vaste kust drijven, maar zich onder weg grootendeels uitstorten, en aan *Curaçao*, dat juist in dezelver weg ligt, wat mededeelen.

Uit al hetgene, dat ik hier opgemerkt heb, ziet men, dat er op *Curaçao* geen regen te wachten is dan uit de wolken, welke door de naburige landsgesteldheid, hare gewone gewesten verlaten, en zich met den benedendampkring genaturaliseerd hebben; dat men dus afhankelijk is van de naburige landen, en als het ware van den overvloed van deze iets ontvangt; en dat de landsgestelheid, van *Curaçao*, met of zonder boomen waarschijnlijk niets afdoet, zoodat het op deze plaats, wanneer het eiland er niet lag, even zoo veel of even zoo weinig regenen zou.

derlandsch Zaakgelastigde te Caracas, met ingang van 1°. October a. s. binnenlandsch verlof verleend.

„El Imparcial"

Voor de eer van de Colombiaansche volksvertegenwoordigers hopen we, dat de opmerking aan ons adres van onze geachten collega, die omtrent Colombia zeker wel volkomen ingelicht en op de hoogte mag worden verondersteld, op goede gronden steunt. Wij vonden inderdaad dit bericht in meer dan één orgaan der Europeesche pers.

Te bejammeren zou het zijn, wanneer later zou blijken, dat deze afstemming van het Hay-Herran-tractaat in den senaat van Colombia, ook het tot stand komen van het Panamá-kanaal onmogelijk heeft gemaakt.

Spaar- en Beleenbank.

Blijkens het beredeneerd verslag heeft deze Bank over 1902—1903 besloten van haar kapitaal het bedrag van f6,110 af te zonderen om dit als dividend uit te keeren. De som van het dividend is alzoo bepaald op f47.— per aandeel. De Heer A. JESURUN werd opnieuw als voorzitter herkozen.

Roeiwedstrijd.

Het punt in kwestie is nu definitief (?!) beslist. Bij den roeiwedstrijd van ll. Zondag versloeg de *Arrow* van den Heer J. EVERTSZ PHZ. ditmaal haar vorige overwinnares *Reliance* van den Heer I. VAN LIER glansrijk.

Zoo de aanmerkelijke afstand waarop de *Arrow* haar mededingster achter zich liet, gene het volle recht op het kampioenschap, heeft geschonken, toch hebben enkele omstandigheden, die toevalligerwijze der *Arrow* in het voordeel waren, — zooals het gebruik van 2 voet langer roeiriemen, en de ontmoediging der roeiers der *Reliance*, op het oogenblik dat de andere haar voorbijschoot, — voor enkele twijfelaars nog niet onfeilbaar en onomstootelijk bewezen, dat de *Arrow* de snelste looper is. Aan den Heer EVERTSZ werd op de zaal der „*Gezelligheid*" na afloop van den wedstrijd een verzilverde ijskan en beker als souvenir onder een hartelijke toespraak van den Heer VAN LIER aangeboden.

Waarschijnlijk geeft deze overwinning wel aanleiding tot het houden van meer dergelijke wedstrijden. En waarom niet?

Wellicht zijn er in onze kolonie nog wel andere sloepen, die het succès van dezen kampioen willen betwisten.

Of mogen we soms binnenkort een ZEILwedstrijd in onze haven verwachten?

Oogenschijnlijk staan bij *zeilen* meer dan bij *roeien* gelijke krachten tegenover elkander.

Nader vernemen we nog, dat morgen over 8 dagen een herhaling van den wedstrijd zal plaats hebben. Het geldt nu een uitdaging der soldaten tot elkander. Bij den laatsten wedstrijd had de Commandant niet dezelfde manschappen van den Koninginnedag beschikbaar gesteld. Deze laatsten nu hebben zich verstout tot deze uitdaging, om hun eerste overwinning te handhaven. En de eigenaars hebben terstond de *Arrow* en de *Reliance* voor dit doel beschikbaar gesteld.

Buitenland.

Italie. — *De Paus en de landbouwvereeniging.* Een karakteristiek staaltje van de werkzaamheid des Pausen, als patriarch van Venetië, wordt door de Katholieke Italiaansche bladen gepubliceerd.

't Geval deed zich voor als volgt; Eenige Siciliaansche geestelijken hadden pastoor Cerutti uit het aartsdiocees Venetië uitgenoodigd op verschillende plaatsen van Sicilië te komen spreken over de oprichting van landbouwgenootschappen, daar bedoelde pastoor in zijne streek verscheidene dergelijke vereenigingen had tot stand gebracht. Doch pastoor Cerutti kreeg geen verlof, om aan de Siciliaansche uitnoodiging gevolg te geven. Nu wendde zich abbé Coniglio met eenige zijner vrienden direct tot den patriarch van Venetië, kardinaal Sarto. Deze beantwoordde het verzoek met het volgende schrijven:

Venetië, 4 Juli 1895.

Lieve Vrienden!

Ik had beslist uitgemaakt, dat don Cerutti niet naar Palermo mocht gaan; want Zondag den 22en dezer worden in Gambarare (de standplaats van Cerutti) de gemeenteraadsverkiezingen gehouden, en ik wilde, dat hij juist dan niet afwezig zou zijn, opdat hij de kiezers zou kunnen aansporen tot den strijd, die ook daar wordt voorbereid. Maar ik kon toch het verzoek van den heer Paganuzzi niet langer weerstaan. Onder voorwaarde, dat hij Woensdag 16 Juli weer van Sicilië zal zijn teruggekeerd, levend of dood, stond ik hem gisteren toe af te reizen. Ik beantwoordde uwen brief in de vreugde uwe wenschen geheel vervuld te hebben en in de hoop, dat de wakkere don Cerutti, met zijne echt Venetiaansche welsprekenheid en vooral met den zegen des Heeren nog een weinig den ijver der strijders moge vermeerderen, die ten uwent voor de heiligste der zaken strijden. Biedt mijne hoogachting Mgr. den rector aan en houdt mij in vriendschappelijke gedachtenis.

Mij in uwe gebeden aanbevelend, blijf ik enz.

Joseph kard. Sarto, patriarch.

Uit dit schrijven blijkt wel, dat de H. Vader de sociale werkzaamheid zijner geestelijken hoogschatte en deze, waar mogelijk, ook elders aanmoedigde.

Engeland.—De telegrammen melden deze week, eerst dat Heer Chamberbain als minister van koloniën was afgetreden, en den volgenden dag, dat hij op sterven lag.

Venezuela.— *Scheidsgerecht over de Venezolaansche quaestie.* Volgens de „Nationaltidende" heeft professor Henning Matzen, die door den Czaar benoemd was tot mede-lid van het scheidsgerecht, waaraan opgedragen is uitspraak te doen over de geschilpunten tusschen de groote mogendheden en Venezuela, voor deze benoeming moeten bedanken, daar Denemarken in deze zaak partij is.

Ofschoon Denemarken niet voorkomt onzer de landen, die tot het arbitrageprotocol zijn toegetreden, schijnt Denemarken derhalve gebruik te zullen maken van de bevoegdheid, aan elk land, dat vorderingen op Venezuela heeft, verleend, om zich in het scheidsrechtelijk geding als partij te voegen.

De heer Woeste minister van Staat, oud-minister van binnenlandsche zaken, zal België vertegenwoordigen voor het Hof van Arbitrage in het geschil tusschen Venezuela en de mogendheden.

De stelling van partijen in de Venezolaansche quaestie voor het Arbitragehof is in het kort deze:

Tegenover de bewering van de drie mogendheden, Engeland, Duitschland en Italië, dat hunne vorderingen op Venezuela preferent zijn (de bedoelde drie mogendheden hebben deelgenomen aan de blokkade der Venezolaansche havens), stelt de republiek Venezuela, dat van preferentie dier vorderingen geen sprake kan zijn, doch dat bedoelde mogendheden met de andere landen, die vorderingen op Venezuela hebben, als concurreerende schuldeischers hebben op te treden.

De andere Mogendheden dus, die voor het Hof van Arbitrage zich laten vertegenwoordingen, staan aan de zijde van Venezuela tegenover de drie strakagenoemden.

Ter betaling der vorderingen heeft Venezuela naar men zich herinnert, afgestaan 30 pCt. der inkomende rechten van La Guaira en Puerto Cabello.

Hoe hoog die opbrengst dier rechten is, staat op het oogenblik nog niet vast, doch wordt onderzocht door speciale Commissiën ad hoc.

Ingezonden Mededeelingen.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1903.	Edda	Caracas	Zulia	Philad.	Marcb.	Caracas
Vertrekt van NEW-YORK	Aug 15	Aug 22	Aug 29	Sept. 5	Sept 12	Sept 19
Komt aan te SAN JUAN		27		10		24
Vertrekt van „		28		11		25
Doet CURAÇAO aan		30		13		27
Komt aan te LA GUAIRA	22	31	Sept, 5	14	Sept 19	28
Vertrekt van „	23	Sept 2	6	16	20	30
Komt aan te PTO. CABELLO		3		17		Oct. 1
Vertrekt van „		4		18		2
Komt aan te CURAÇAO	24	5	Sept. 7	19	Sept 21	3
Vertrekt van „	30	7	13	21	37	5
Doet LA GUAIRA aan	31		14		28	
„ SAN JUAN „		Sept. 9		Seqt. 23		Oct 6
Komt aan te NEW-YORK	7	14	Sept. 21	26	Oct. 5	12

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Edda	Merida	Zulia	Merida	Marac.	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Aug 24	Aug 31	Sept 7	Sept 14	Sept 21	Sept 28
Komt aan te MARACAIBO	25	Sept. 1	8	15	22	50
Vertrekt van „	29	4	12	18	26	Oct. 2
Komt aan te CURAÇAO	30	5	13	19	27	3

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO.